HVORFOR ER VIDEN VIGTIG FOR PRAKSISUDVIKLING OG LÆRERNES KOMPETENCEUDVIKLING?

Oplæg på FGU-årsmøde 10 maj 2023

Camilla Hutters, leder NCE og centerleder for CEVEU

CEVEU CENTER FOR VIDEN OM ERHVERVSUDDANNELSER

Agenda

- **Hvorfor** – er viden vigtig for praksisudvikling og lærerkompetencer
- **Hvad** er erfaringerne fra opbygning af et nationalt vidensmiljø på eud-området?
- **Hvordan** kan I som FGU-sektor arbejde videre med at styrke viden og praksisudvikling på FGU-området?

Hvorfor er viden vigtig for praksisudvikling?

1. Fælles sprog – som afsæt for at forstå og udvikle praksis
2. Viden om, hvad der virker og ikke virker - og hvordan praksis virker
3. Grundlag for at udvikle nutidens og fremtidens uddannelser

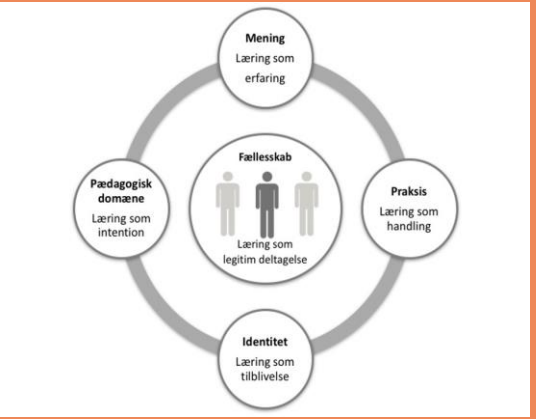

CEVEU

Aristoteles' vidensformer

Episteme: Viden som HAVEN (rationel, teoretisk)

Techné: Viden som KUNNEN (praktisk)

Fronesis: Viden som GØREN (refleksiv situativ handlingsberedskab).

Tavst og intuitivt handlingsgrund lag (habitus)

Erfaring fra eud-området

Erfaringerne fra eud-området

1. Meget lavt niveau af forskning
2. Mange, spredte udviklingsindsatser – der ofte ikke forankres
3. Manglende videns- og udviklingsbasering af reformer
4. Kompleks sektor og mange aktører

Hovedpointe 1

Lavt omfang af forskning og udvikling

Hovedpointe 2

Fald i finansiering

Hovedpointe 3

Fragmenteret forskningsmiljø

Hovedelementer fra ”Kortlægning af forskning i erhvervsuddannelserne”

UFM 2023

CEVEU CENTER FOR VIDEN OM ERHVERVSUDDANNELSER

Læring fra indsatser rettet mod eud (DEA 2022)

1. Antallet af indsatser på erhvervsuddannelserne er steget kraftigt. Siden 2016 over 200 forskellige indsatser med en samlet bevilling på over 500 mio. kr.
2. Stigningen har konsekvenser. Mange samtidige udviklingsprojekter kan tage ressourcer fra kerneopgaven
3. Hovedparten af indsatserne har fokus på rekruttering fra grundskolen – omvendt mangler der fokus på gennemførelse samt de merkantile uddannelser
4. Behov for mere systematisk effektmåling og på skalering og udbredelse af indsatser
5. Tilpas indsatser til målgrupper og uddannelser

Manglende udviklings- og vidensbasering af reformer

- Reformer bør indledes med en undersøgelse – og innovationasfase (Fixsen 2005)
- Dette for at sikre, at indsatser tager afsæt i både forskningsviden og praksisviden
- Går man direkte fra politisk aftale til implementering, så kastets sektoren ud i ”ukoordineret” udvikling.

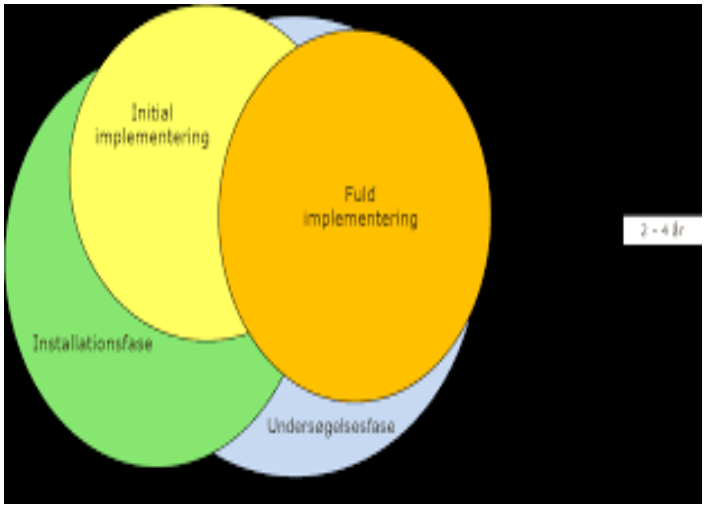

Tværgående pointer:

- Paradoks at forskningsmidler falder samtidig med stor stigning i udviklingsprojekter. Tegn på at forskning og praksisudvikling ikke i tilstrækkelig grad er forbundet
- Vigtigt at opbygge videns- og innovationsmiljøer, som kan opbygge, forankre og sprede viden på tværs af indsatser og projekter.
- Behov for en national strategi for forskning og praksisudvikling på eud-området, som kan skabe en fælles retning for sektorens, regeringens og fondenes satsninger.
- Behov for at understøtte samarbejde og helhedstænkning

Hvad er sigtet med CEVEU?

Center for viden om erhvervsuddannelse (CEVEU)

- Del af trepartsaftale fra november 2020
- Finansieret af AUB-midler – i alt 29,3 mio kr de kommende fire år – samt forskningsreserven fra 2023
- Tværinstitutionelt center - konsortium ml KP og Aalborg Universitet i samarbejde med Aarhus Universitet og Tænketanken DEA.
- CEVEUs vision er bla at være et stærkt, synligt og nationalt videnscentrum – et hub, der også på sigt involverer flere parter
- Fokus på at opbygge vidensmiljø, kapacitet og forbinde viden og praksisudvikling

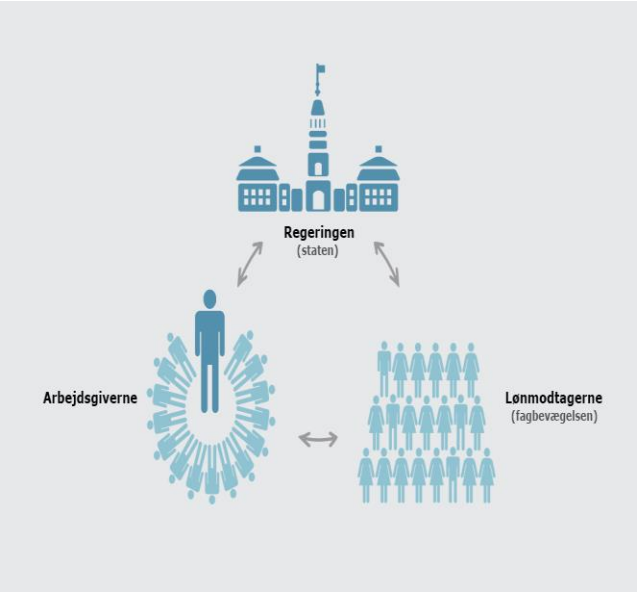

Vision for
Center for Viden om erhvervsuddannelser (CEVEU)

- At skabe et **stærkt, synligt og nationalt videnscentrum**, der gennem forskning og udvikling arbejder for at fremtidssikre og styrke erhvervsuddannelserne til gavn for elever, virksomheder, beslutningstagere og samfundet.

- At være et **samlende, samarbejdende og innovativt vidensmiljø**, der løfter forskningen og vidensskabelsen på erhvervsuddannelsesområdet og udgør et miljø, der er attraktivt for både forskere, fonde og interessenter

- At bedrive **nytænkende, problemorienteret og praksisrettet forskning** og udvikling med fokus på at forbedre og styrke unge og voksnes læring, kompetencer og dannelse på arbejdspladserne, i samspillet mellem skoler og arbejdspladser og på skolerne

Mål- og aktivitetsplan for 2022-23

2022:

- Mål- og aktivitetsplan for 22-23
- Etablere centerledelse og centerfaggruppe
- Formulere kriterier og kendetegn for CEVEUs arbejde
- Designe og igangsætte tre signaturprojekter om signifikante problemstillinger
- Første analyse og åbningsevent
- Etablering af website

2023:

- Etablering af nyhedsbrev, faglige netværk og advisory board
- Forskningsstrategi og udviklingsstrategi
- Faseplan for udvikling af CEVEU frem mod 2027
- Strategi for kommunikation og vidensomsætning
- Overveje yderligere partnerskaber

Kendetegn ved CEVEUs forskning:

- Nye og innovative perspektiver på eud
- Problemorienteret
- Samskabelse med praksis
- Bred metodepalette
- Fokus på hele eud-sektoren
- Løbende formidling

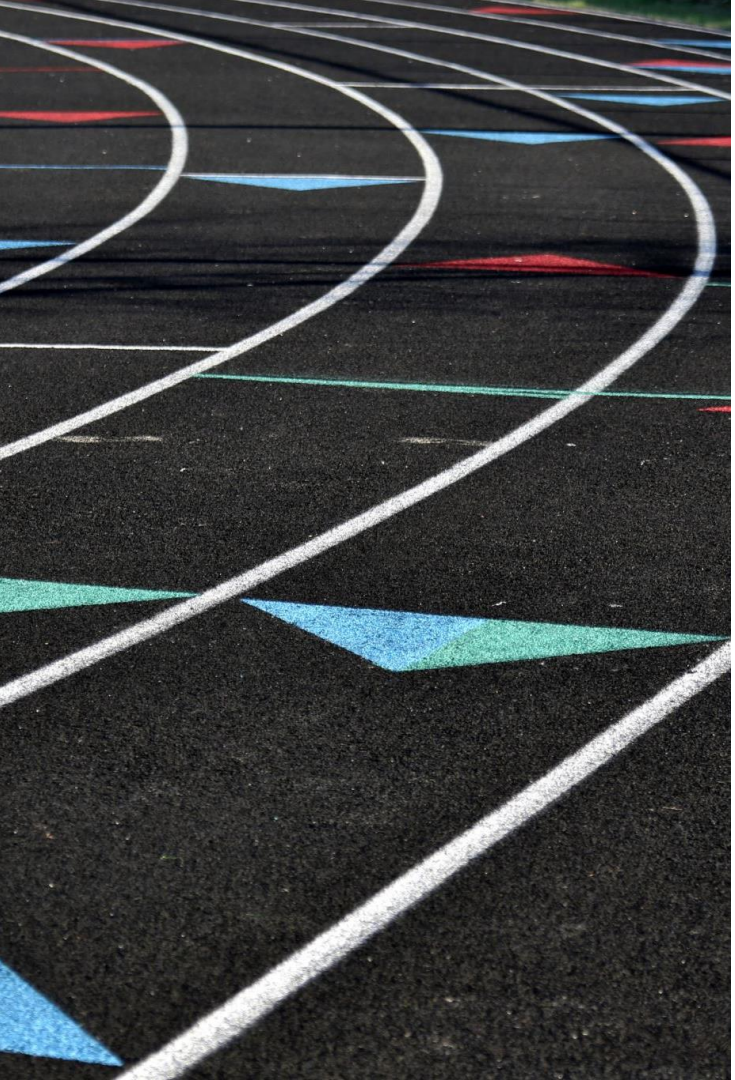

CEVEUs tre signaturprojekter 2022-23

Signaturprojekt 1 – Arbejdspladsen som læreplads
Hvordan udfolder erhvervsuddannelseselevers læring og deltagelse sig på lærepladserne? Og hvordan kan forskellige lærepladser understøtte elevernes deltagelse og udbytte bedst muligt? Hvordan oplever

Signaturprojekt 2 – Elevernes faglige tilblivelse og læreprocesser på erhvervsuddannelserne Hvordan skaber forskellige eud-elever under 25 år mening i spændingsfeltet mellem mødet med skoledelen på grundforløbet og deres ungdomsliv?

Signaturprojekt 3 – Helhed, mening og sammenhæng igennem hele erhvervsuddannelsen
Hvordan kobles teori og praksis meningsfuldt for eleverne i forskellige læringsmiljøer undervejs i deres uddannelsesforløb? Og hvordan medvirker de fagprofessionelles tilgange og forskellige aktiviteter og læringsværktøjer til at skabe meningsfulde overgange ?

CEVEU

Hvordan kan I som FGU-sektor arbejde med vidensbaseret udvikling af jeres praksis?

CEVEU CENTER FOR VIDEN OM ERHVERVSUDDANNELSER

12. maj 2023

Læren fra arbejdet på eud-området

Do's

- Formuler en vision og tag afsæt i den
- Vigtigt med en samlet strategi og faseplan
- Fokus på at opbygge vidensmiljøer og skabe gode mødesteder
- Sæt ressourcer af til etablering og tværgående sekretariatsfunktioner
- Kobl forskning, praksisudvikling og kapacitetsopbygning
- Opbyg infrastrukturer, der får viden ud = vidensmobilisering

Dont's

- Ager kortsigtet og med fokus på at videreføre buiness as usual
- Igangsæt enkeltstående projekter og undgå videndeling og koordinering
- Fokus på "whats in it for me" – og ikke hvad kan vi sammen
- Adskil forskning og praksisudvikling - eller fokuser kun på den ene side af sagen
- Tænk i envejs formidling – eller send en folder

Vigtige opmærksomhedspunkter I

Opbyg infrastrukturer og blivende miljøer

- Vigtigt at opbygge miljøer og infrastrukturer, der eksisterer ud over og mellem projekter, og som kan sikre vidensmobilisering og samarbejde
- Dels tværfaglige vidensmiljøer, der kan opbygge kompetencer og metoder og kvalificere indsatser.
- Dels ”infrastruktur”, der kan dele og omsætte viden og erfaringer fx faglige netværk, fælles kurser og konferencer, tværgående projektgrupper

Skab et innovationsmiljø

- Udvikling af uddannelseskvalitet kræver kulturforandringer og innovationskraft
- Vigtigt at understøtte projektudvikling og designfasen
- Forsøgsprogrammer kan fungere som ”innovationsfase” for nye politiske reformer
- Deltagelse i fælles udviklingsprojekter kan bidrage til udvikling af professionsidentitet

Kobl forskning, praksisudvikling og kapacitetsopbygning

- Vigtigt at tænke i indsatser, der kobler FoU – fx udviklingslaboratorier, aktionslæring, designbased research
- Vigtigt at understøtte co-creation ml forskere og praktikere - fx workshops, forskningscirkler
- Vigtigt at udvikling kobles med kapacitetsopbygning. Fx fælles kompetenceudvikling, lærer-lærer sparring, faglige netværk.
- Vigtigt at koble praksisudvikling med evaluering og vidensbasering

Eksperimenthjulet som ramme om udviklingslaboratorier

Metoden er udviklet projektet ”Det erhvervsrettede Uddannelseslaboratorium i Region Hovedstaden” – og understøtter systematisk praksisudvikling.

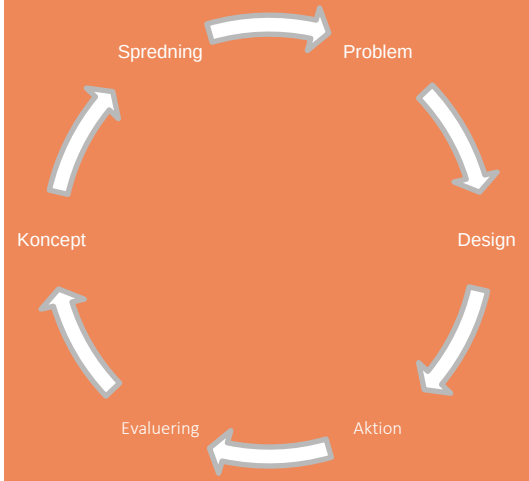

CEVEU

Det tager tid! Vigtigt med fokus på impact

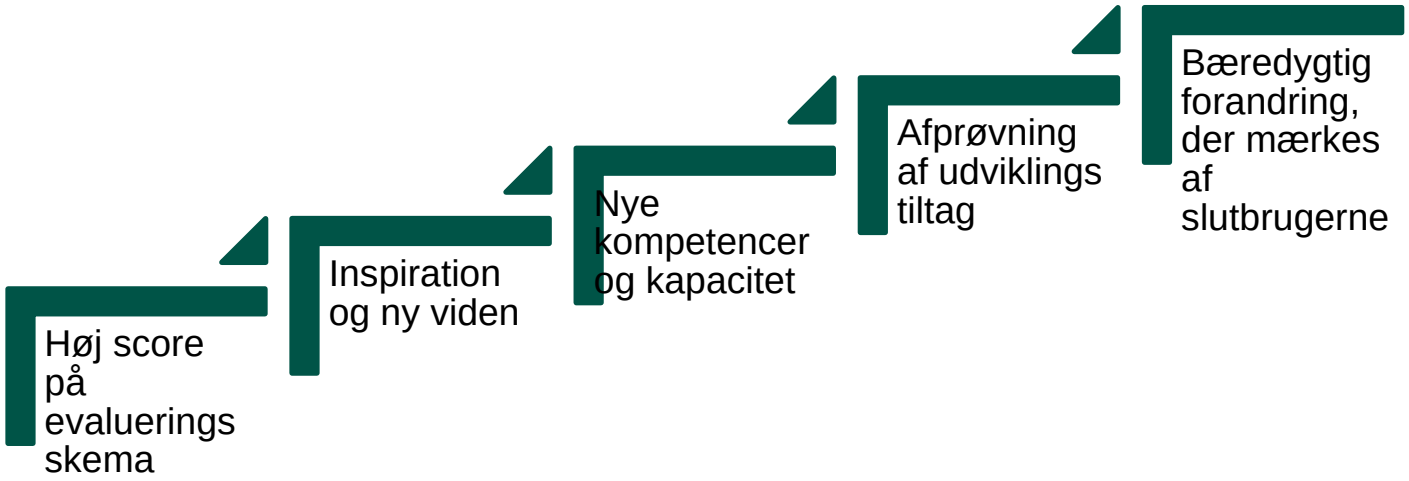

CEVEU

Reflekter med sidemand

- Hvordan kan det nye videnscenter bidrage til at styrke kvalitets- og praksisudvikling i FGU-sektoren?
- Hvordan kan centret understøtte udvikling både nationalt og på jeres skole?
- Hvad er de vigtigste to ting, som videnscentret kan gøre for at styrke jeres arbejde?